

Drobne ogłoszenia za słowo 10 groszy — Wiersz w rubryce „Nadestane” zł. 0.25 — wiersz milimetrowy po kronicy zł. 0.40 — Ogłoszenia przed tekstem wiersz milimetrowy zł. 0.50 — Za skład tabelaryczny, kombinowany 80 proc.

GONIEC

KRAKOWSKI

15
groszy.

Prenumerata wynosi w Krakowie mies. zł. 3.40, z odnośnikiem do domu zł. 3.60 — Zamiejscowa zł. 4.20 — Zagranicą — zł. 7.00.

Redakcja: ul. Kopernika 8. — Administracja: ul. Dunajewskiego 7. — Tel. 2502. P. K. O. Warszawa Nr. 151.100, Kraków Nr. 404.100

Wielki rozmach a żaden wynik.

Dzisiejsze telegramy donoszą z Warszawy, że sejmowy Klub Pracy żądał stanowczo ustąpienia p. Thugutta z rządu i w krótkiej odezwie motywuje przyczyny tej decyzji.

Sprawa wycofania p. Thugutta z rządu jest jasną i zrozumiałą. Pan Thugutt wszedł do rządu jako specjalista spraw kresowych i swoim rzekomym znanostwem stosunków kresowych miał położyć kres wszelkiej antypaństwowej akcji na tych ziemiach, miał usunąć wszystkie wady administracji kresowej. Pamiętamy dokładnie z jakim impetem żądał dla siebie p. Thugutt szereg pełnomocnictw, jak wiele obiecywał zrobić, jak groził ustąpieniem w razie gdyby instytucja komitetu dla spraw kresowych nie doszła do skutku. Po otrzymaniu żądanych pełnomocnictw, po kilkunastu podróżach na kresy p. Thugutt osłabł, uczuł, że siły jego zbyt są nikłe, by zadaniom podołać. W panu Thugucie mamy więc klasyczny przykład mienienia najpierw zamiarów, potem sił, — objaw tak rozpowszechnionej wśród pewnej kategorii polityków choroby, którzy sądzą, że szerokie pełnomocnictwa i same dobre chęci wystarczą już dla rozwiązania zagadnień państwowych pierwszorzędnej wagi.

P. Minister Thugutt odechodzi bez żadnych rezultatów swej pracy. Przyczyny ustąpienia p. Thugutta są doskonale znane i ktokolwiek obserwuje prace rządu wyrobił sobie już należyty sąd o przyczynach ustąpienia p. Thugutta. — p. Thugutt załamał się pod naciskiem trudności przewyższających znacznie jego siły.

Analizując przyczyny ustąpienia p. Thugutta, niezrozumiałą wydaje się nam odezwa Klubu Pracy, która usiłuje przenieść powody ustąpienia swego przywódcy na inną płaszczyznę. Grubym, czarnym węglem rysuje w swojej odezwie Klub Pracy obraz naszych stosunków gospodarczych i ekonomicznych i uważa, że obecna sytuacja jest aż tak tragiczna, tak bez wyjścia, że Klub zmuszony jest wycofać p. Thugutta z rządu. Tymczasem poruszone w odezwie Klubu Pracy trudności — są starymi bolączkami kilkadziesiąt już razy poruszonymi przez wszystkie stronnictwa w Sejmie, których uleczenie wymaga czasu, wielkiego nakładu pracy i ofiar całego społeczeństwa. Nie przynosząc nic nowego ponad wylizanie i sumowanie starych bolączek. — Klub Pracy w swojej krótkiej odezwie nie sili się wcale na podanie żadnych rad czy sposobów jakimi te znane niedomagania naszego obecnego życia dalyby się usunąć.

Czytając odezwę Klubu Pracy, musi się dojść do przekonania, że młody, kilka tygodni istniejący klub, zupełnie nie znany szerszemu ogółowi przez „bombę“ chciał zwrócić na siebie uwagę społeczeństwa. Odezwa, w której wylizane są same niedomagania życia wewnętrznego państwa bez podania programu ich usunięcia ma zupełnie tę samą wartość jak przemówienia na wiecach lewicowych, z których nikt chyba rozsądny nie dla swej wiedzy politycznej czerpać nie będzie. I nad tą odezwą młodzież Klubu Pracy ogół przejdzie z pewnością do porządku dziennego.

Ustąpienie ministra Thugutta z rządu stawia jednak przed nami jedno poważniejsze zagadnienie, nad którym Sejm powinien się zastanowić. Czy pożądanym jest utrzymanie nadal w rządzie stanowiska t. zw. specjalnego ministra dla spraw kresowych jakim dotychczas był p. Thugutt czy nie?

Sprawa naprawy stosunków na kresach wschodnich jest bez kwestji jednym z najbardziej palących zagadnień chwili obecnej. Jeśli rzeczywiście znajdziemy znawcę tych stosunków, który potrafi rzetelnie pracować dla całkowitego zespolenia kresów z resztą ziem polskich, który swoją energią i silną ręką potrafi opanować i sparaliżować destruktoryjną robotę zbolszewizowanych przywódców mniejszości narodowych i na równi zbolszewizowanych naszych „Wyzwoleńców“, — w takim razie należy utrzymać ten urząd, który dotychczas piastował p. Thugutt. — jeśli zaś stanowisko to miałby zająć p. Thugutt Nr. II, który oprócz oburzonego tapetu, wiskaski i autoreklamki nie dla kresów wschodnich nie zrobił, to należy ten urząd zlikwidować, który poważną cyfrą obciąża nasz skromny budżet i ślizga się obok postanowień Konstytucji marcowej.

Dymisja p. ministra Thugutta została przyjęta.

Warszawa. (Tel. wł.) W czwartek późnym wieczorem obiegły Warszawę pogłoski pochodzące ze sfer urzędowych, że Pan Prezydent Rzpltej St. Wojciechowski podpisał dymisję wicepremiera St. Thugutta.

Warszawa. (Tel. wł.) 28 bm. Dn. 27 bm. złożył p. Minister Thugutt p. Prezesowi Rady Ministrów pisemną prośbę o zwolnienie.

Ustąpienie p. Thugutta jest w związku z uchwałą Klubu Pracy tj. grupy pod przewodnictwem pos. Bartla, która usunęła się przed miesiącem z Wyzwolenia. Pos. Thugutt jest członkiem tej grupy. W dzisiejszych naradach Klubu Pracy postanowiono wezwać pos. Thugutta, zresztą zgodnie z jego własnym poglądem, do wystąpienia z Rządu ze względu na ogólne stanowisko Klubu Pracy, które wyraża się w następującej uchwale z tegoż dnia 27 bm.:

„Sytuacja gospodarcza Państwa i ekonomiczne położenie warstw pracujących zamiast ulegać poprawie pogarszają się ze stałym przyspieszeniem. Wzrost przekroczył granicę nędzy. Ludność miast ugina się pod ciężarem drożyzny. Pracownicy państwowi głodują.

„Niezem niekrepowany dowód artykułów zbyt ku pozwala zaspakajać najwybredniejsze wymagania pasożytom, żyjącym z pracy innych i rujnuje bilans handlowy. Zubożenie wsi i ludności imast ogranicza coraz bardziej konsumpcję wewnętrzną, a wytwórczość maieje. Łatwymi zy-

skami zdemoralizowany przemysł niezdolny do konkurencji zagranicznej zdaje się istnieć dla dyrektorów i rad nadzorczych. Zdrowy rozwój przemysłu zastąpiony jest w dalszym ciągu niezliczoną ilością banków, żerujących na pośrednictwie i ciągnących z niego w karygodnie łatwy sposób olbrzymie zyski. Rząd nie umiał opanować sytuacji: import wina, jedwabi usiłuje pokryć umowami dającymi ułatwienia eksportowi niewyrabianych w kraju automobili i eksportowimiot, bierny bilans handlowy poprawia demagogicznym zakazem wyjazdów dla zdobycia zdrowia i sił w walce z ciężkimi warunkami życia.

„Zamiast przebudowy przedsiębiorstwa kolejowego Rząd, zadając kłam swoim płytkim przechwałkom samowystarczalności, podnosi taryfy, nierozumiejąc skutków swych zarządzeń a przez to roli tego przedsiębiorstwa w życiu gospodarczym kraju. Pod pozorami nieobserwowanego przez nikogo spadku drożyzny Rząd obniża głodowe pensje swym pracownikom, rzucając ich w odmęt nędzy. Zupełne lekceważenie przez Rząd parlamentu i opinji publicznej, niedotrzymywanie przez niego zaciągniętych zobowiązań, dopełniają reszty i nakazują Klubowi Pracy stwierdzić, że w dziedzinie życia gospodarczego i ekonomicznego Rząd obecny zapoznaje najistotniejsze interesy kraju i jego pracujących obywateli“.

Ustąpienie p. Thugutta z Rządu jest, wedle wiadomości z Klubu Pracy, nieodwołalne.

Kompetencje w naczelnem dowództwie zostały rozdzielone.

Warszawa. (AW.) Na dzisiejszym posiedzeniu komisji spraw wojskowych przyjęto jednomyślnie artykuły dotyczące kompetencji naczelnego wodza i ministra spraw wojskowych. Według tych artykułów naczelnym wodzem w czasie wojny kieruje operacjami wojennymi i dowodzi oddziałem oddanym do jego dyspozycji. Minister spraw wojsko-

wych jest podczas pokoju naczelną władzą kierowniczą we wszystkich sprawach wojskowych oraz dowództwem sił zbrojnych państwa. Podczas wojny minister zachowuje dowództwo tych oddziałów zbrojnych, które nie są poddane pod rozkazy naczelnego wodza.

Wielka katastrofa w kopalni amerykańskiej.

Londyn. 27 bm. (PAT). Reuter donosi z Baleigh (Północna Karolina) o katastrofie wybuchu w jednej z kopalni węgla w Sanford, należącej do karkolńskiego Coal Company. Wybuch miał miejsce dzisiaj około południa. Zasypanych jest około 50 ludzi. Akcja ratownicza jest o tyle utrudnioną, że z szybu, gdzie wybuch miał miejsce, wydobywają

się ciągle gęste obłoki gryzącego dymu. Z pierwszą pomocą pospieszili dwaj górnicy, zaopatrzeni w maski przeciwgazowe, musieli jednak szybko wycofać się z miejsca katastrofy. Dopiero następane ekspedycje ratunkowe wydobyły na wierzch 6-ciu zabitych górników.

Niebezpieczny projekt.

Wilno. 29 bm. W związku z otwartym w Warszawie zjazdem biskupów, który obradować ma m. in. nad nowym podziałem djecezji na wschodzie w Wilnie udało się zebrać u źródeł wiarogodnych informacji co do projektu podziału, który hedzie wysunięty na zjeździe. Projekt budzi w Wilnie wielkie zaniepokojenie, gdyż odpowiada on w zupełności temu projektowi, który przed wojną forsowany był przez rząd rosyjski w celach rusyfikacji. Na szczęście Stolica Apostolska nie zgodziła się wówczas na ten projekt.

Niebezpieczeństwo wniosku w sprawie podziału djecezji polega na tem, że najbardziej polskie parafje odejść mają do parafji centralnej Polski, a z drugiej strony parafje najbardziej zagrożone prawosławiem, przydzielone mają zostać do djecezji nowogrodzkiej oraz łuckiej przez co powstałaby jakby nowa linja graniczna pomiędzy Polską

centralną a ziemiami wschodnimi.

Oto szczegóły projektu:

Powiaty kobryński i prużański (zrusyfikowane i zprawosławione) odejść mają do djecezji łuckiej i połączyć się z parafjami jeszcze bardziej zruszonymi.

Powiat wołkowyski, w części białoruski, oraz pow. słonimski, ogromnie zruszczony, posiadający znaczny odsetek prawosławnych, ma odejść do djecezji nowogrodzkiej, również podlegającej wpływowi białoruskim, natomiast całkowicie polski powiat białostocki i całkowicie polska część pow. bielskiego mają być wcielone do zupełnie polskiej djecezji łomżyńskiej. Druga część powiatu bielskiego, mniej polska, oraz powiat brzeski, również zrusyfikowany, mają odejść do djecezji podlaskiej.

Parlamentarzyści angielscy w Polsce.

Warszawa. (AW.) W piątek przybyła do Warszawy grupa ekonomistów parlamentarzystów angielskich w liczbie 9 osób. Wycieczkę pożyjemy specjalny komitet, złożony z przedstawicieli sfer parlamentarnych. W Warszawie wycieczka zabawi 3 dni, zwiedzi zakłady przemysłowe, instytucje miejskie, oraz odbędzie szereg konferencji gospodarczych. Następnie wy-

cieczka zwiedzi prawie wszystkie większe miasta Polski.

— xox —

Przyspieszenie prac sejmowych nad ustawami samorządowymi.

Warszawa. (AW.) Na wczorajszych obradach konwentu senatorów postanowiono utworzyć komisję samorządową, celem przyspieszenia prac nad ustawami samorządowymi.

Nowy zamach na pociąg?

Kamień na torze pod Płudami

Na torze kolejowym Warszawa—Miawa w pobliżu stacji Płudy kilku robotników obchodząc wczoraj linję, znalazło między szynami olbrzymi kamień, który mógł wykołocić mający wrócić

przebiec pociąg pasażerski.

Robotnicy z wielkim trudem kamień odsunęli. Na miejsce niezwłocznie zjechały władze sądowe, oraz śledeże i rozpoczęły energiczne dochodzenie.

Izba francuska potępiła komunistów

za antypaństwowe stanowisko.

Paryż. 27 bm. (PAT). W Izbie deputowanych komunistę Doriot gwałtownie zaatakował francuską politykę kolonialną. Izba oburzona przemówieniem Doriota niejednokrotnie przerywała mowę. Po słowach Doriota, jakoby kilku żołnierzy francuskich w Marokku protestowało przeciw wojnie, zabrał głos Herriot, piętnując energicznie stanowisko komunistów, postępujących wbrew interesom Francji, atakujących jej prawa i usiłujących osłabić ducha żołnierza fran-

cuskiego.

Doriot czyniąc aluzje do marynarki francuskiej na morzu Czarnym, wzywał żołnierzy francuskich do naśladowania Hiszpan, którzy poddawali się Rifinom. Izba wśród powszechnego oburzenia uchwałała jednogłośnie, z wyjątkiem głosów komunistów i niektórych socjalistów, wykluczenie deputowanego Doriota. Dalszy ciąg dyskusji odbędzie się jutro.

Świątokradztwo w Mińsku - Mazowieckim.

W Mińsku-Mazowieckim okradziony został miejscowy kościół. Kościelny Woźniak, otwierając rano kościół, zauważył w zakrystji rozbitą szafę, w której znajdowały się naczynia kościelne i liturgiczne i wybite okno w drzwiach, prowadzących z zakrystji do kościoła. Przy bliższych oględzinach na rozbitym szkle zauważono ślady palców zbrodniarza i ślady ostrego narzędzia na ze-

wewnętrznej stronie tabernaculum.

Świątokradcy skradli kielich srebrny, pozłacaną puszkę do komunikantów, jedną górną część kielicha oraz jedną srebrną patynę, ogólnej wartości 6.000 złotych.

Złoczyńca, czy też złoczyńcy, zostali prawdopodobnie sproszeni, gdyż nie zdążyli zabrać wielu cennych i starożytnych przedmiotów.

Olbrzymia katastrofa w Bułgarji.

Sofja. (PAT.) 28 bm. Pociąg pasażerski na linii Kuestendil—Sofia wykołocился koło stacji Górna Bania. W następstwie katastrofy wiele osób poniosło śmierć, około 40 jest rannych, z tego

większość lekko. Tender i dwa wagony zostały całkowicie zdruzgotane. Katastrofę przypisują wielkiemu spadkowi terenu w tem miejscu.

Po pięknych frazesach sprawę odłożono.

Genewa. (PAT.) 28 bm. Komisja wojskowa odbyła wczoraj dwa posiedzenia, na których zajmowano się na wniosek delegacji amerykańskiej i polskiej sprawą wojny chemicznej i bakterjologicznej. Przeważała teza polska, że wydanie zakazu tylko wywozu i wwozu środków prowadzenia

wojny chemicznej i bakterjologicznej nie byłoby w stanie rozwiązać sprawy. Ponieważ delegaci na obecnej konferencji nie mają niezbędnych instrukcji w tym kierunku postanowiono w najbliższym czasie zwołać konferencję, która zajmie się sprawą zakazu wojny chemicznej i bakterjologicznej.

Anglja wobec Sowietów.

Londyn. 27 bm. (PAT). Zapytany w izbie gmin o obecny stosunek rządu do sowietów Chamberlain odpowiedział, że rząd gotów jest rozważyć wszelkie propozycje, przedłożone przez sowiety sam jednak nie wystąpi z żadną inicjatywą w tym

kierunku. Minister motywuje takie stanowisko rządu angielskiego tym faktem, że rząd sowiecki nie uczynił dotąd nic w kierunku uznania długów rosyjskich, zaciągniętych w Anglii.

Pomoc dla Amundsena.

Londyn. 27 bm. (PAT). Jak donoszą do biura Reutersa z Los Angeles, do ekspedycji ratunkowej, spieszącej z pomocą Amundsenu, zgłosił swój akces Brik Nelson, oficer armji angielskiej, znany z lotu dookoła świata.

AMUNDSEN POWRÓCI DOPIERO W PRZYSZŁYM TYGODNIU.

Nowy Jork. (PAT.) 28 bm. Przedstawiciel „United Press“ donosi z Oslo, że szereg rzeczoznawców jak Swerdrup, Nansen i Moel są zdania, że

nie ma jeszcze powodu do zaniepokojenia o Amundsena na razie jest zbytczesna amerykańska ekspedycja ratunkowa. Kapitan Gustaw Amundsen, który pomagał swemu bratu przy przygotowaniu wyprawy wyraził opinię, że Amundsen wyładował w oddaleniu połowy stopnia od bieguna i udał się z tego punktu piechotą do bieguna. Zajmie to kilka dni czasu. W drodze powrotnej użyje Amundsen samolotów. W każdym razie Amundsen nie powróci przed połową przyszłego tygodnia.

Co mówi minister Kalfow o zamachach w Bułgarji?

Praga. 27 bm. (PAT). Bułgarski minister spraw zagranicznych, Kalfow, przyjął dzisiaj reprezentantów praskiej i zagranicznej prasy. Podziękowawszy przedstawicielom praskiej prasy za potępienie przez prasę czechosłowacką komunistycznego zamachu w Bułgarji i bezstronne informowanie, oświadczył Kalfow, że celem jego podróży do Paryża, Londynu i Rzymu, studzież do stolicy państw Małej Ententy, było poinformowanie kierujących polityków tych państw o właściwym stanie rzeczy w Bułgarji.

Komunistyczny szturm na Bułgarję został szczęśliwie w porę odparty, aczkolwiek za cenę poważnych ofiar narodu bułgarskiego. Minister nie może niestety zaprzeczyć, że pewna część bułgarskiego narodowego związku chłopskiego, a zwłaszcza kilku jego przywódców w walce przeciwko obecnemu rządowi posługiwała się metodami komunistycznymi i wkońcu utworzyła nawet wraz z komunistami t. zw. wspólny front. Na szczęście istnieją oznaki, że po zamachu na cara Borysa i po ohydnych zamachach w kate-

drze sofijskiej, przywódcy związku chłopskiego otrzeźwieć, co pozwala żywić nadzieję, że związek chłopski oderwie się od wspólnego frontu z komunistami i powróci znowu w szeregi legalnych partji politycznych.

Powiedziałem w Pradze, mówił minister Kalfow, że wszelkie dotychczasowe szturmowanie na Bułgarję zostały odparte, nie mogę jednak zapewnić, że nie powtórzą się one, natomiast z całą stanowczością mogę stwierdzić, że naród bułgarski znajdzie z pewnością dość siły, by każdy podobny atak odepchnąć. Z radością konstatauję wreszcie, mówił minister, że wysiłki narodu, zmierzające do zapewnienia ładu, znalazły na równo w Bułgarji, jak i zagranicą pełne uznanie. Minister wyraził zadowolenie, że wysiłki narodu bułgarskiego znalazły należytą ocenę również w Pradze, gdzie minister miał zaszczyt zetknąć się z prezydentem republiki Massarykiem i ministrem spraw zagranicznych dr. Beneszenem.

W Mossulu wybuchło powstanie przeciw Anglikom.

Konstantynopol. (PAT.) 28 bm. W kolach tureckich słychać, że na terytorjum Mossulu wybuchło powstanie przeciwko Anglikom z powodu represji angielskich przeciw tej części ludności Mossulu, która wobec komisji Ligi Narodów oświadczyła się za

przynależnością do Turcji. Liczne szeregły chwyciły za broń przeciw królowi Faizalowi i Angliji. Walki rozgrywają się na całym północnym obszarze Mossulu. Poza tem zdarzają się napady na żołnierzy i urzędników angielskich.

Konflikt austriacko-sowiecki

Wiedeń. (PAT.) 28 bm. Wedle informacji urzędowej austriacki minister spraw zagranicznych oświadczył na zapytanie przedstawiciela sowieckiego w Wiedniu, że celem jego przemówienia było odparcie podejrzeń jakoby rząd austriacki tolerował mileząco agitację komunistyczną skierowaną przeciwko innemu państwu. Minister zaznaczył, że w mowie swej nie krytykował rządu sowieckiego, lecz tylko komunistyczną międzynarodówkę.

Minister stwierdził dalej, że od czasu istnienia przedstawicielstwa sowieckiego w Wiedniu nie zdarzył się żaden wypadek szykanowania kurjerów albo innych organów reprezentacji sowieckiej. Współpraca zagraniczna organów policyjnych nie była skierowana przeciwko kurjerom sowieckim.

Konferencja ambasadorów.

Paryż. (PAT.) 28 bm. Konferencja ambasadorów zbierze się prawdopodobnie w piątek albo w sobotę, aby ustalić definitywny tekst noty, która ma być wystosowana do Niemiec, która też będzie zaraz potem wystana do Berlina.

WYNIKI TURNIEJU SZACHOWEGO.

Marjebad. (PAT.) 27 bm. Szósta runda międzynarodowego turnieju szachistów dała następujące rezultaty: Partja Przeciówka-Marshal prowadzona pionkami dała wynik remisowy. Janowski przegrał partję z Niemcowiczem straciwszy figurę przy niespodziewanym ataku. Gambit damy rozegrany przez Grünfelda z Opoczyńskim zakończył się wynikiem remisowym. Francuska partja Thomasa z Torem została przerwana przy równych szansach. Jates wygrał partję z Hajdą, który bronił się systemem sycylijskim. Rubinsztein pokonał w partji indyjskiej Szpilmana, przeprowadziwszy bardzo piękny atak. Sämisch przegrał indyjską partję z Rettim! Michel przegrał partję z Tantakowerem, który osiągnął zwycięstwo poświęciwszy jedną figurę.

Przed strejkim w Berlinie.

Berlin. (PAT.) 27 bm. Pracownicy berlińskiego towarzystwa autobusów znaczną większością głosów opowiedzieli się za strejkim. Pisma targtejsze przewidują, że należy się liczyć w najbliższych dniach z ogólnym strejkim pracowników wszystkich środków komunikacyjnych w Berlinie.

Przerachowanie pożyczek państwowych.

Główne zasady uchwalonej onegdaj w Sejmie ustawy są następujące:

Pieniężni nabywcy, którzy zakupili asygnaty i pożyczkę Odrodzenia w instytucjach państwowych i prywatnych do tego upoważnionych i udowodnią datę nabywania, biorą udział w następującym wyższym przerachowaniu tych pożyczek na ich korzyść. Mia nowicie:

Asygnaty z r. 1918, które pierwonaabywca trzymał u siebie przez kilka lat i które konwertował do dnia 31 stycznia 1925 r., uzyskają pełne przerachowanie, aż do 67 groszy za 1 mp. w stosunku do tego, kiedy były zakupione przed 1 grudnia 1920 r. Wiadomo, iż za asygnaty te rząd płacił w konwersji 4 gr. za 1 mp.

Asygnaty z r. 1918 zamienione na pożyczkę Odrodzenia r. 1920 przed 1 grudnia 1920 r. uczestniczą w przerachowaniu tak, jak obligacje pożyczki Odrodzenia, miały one już czasu swego przyznania przy zamianie bonifikację 20 proc. (za 100 mk. asygnat dano 120 mk. pożyczki Odrodzenia).

Pożyczka Odrodzenia 1920 r. będzie przerachowana tym, którzy ją zakupili przed 1 grudnia 1920 r. w stosunku do terminu, w którym ją zakupiono, obywatnie, czy w świadectwach tymczasowych, czy też rzeczywistych obligacjach. Wyższe przerachowanie wyniesie od 1.3 gr. do 3.7 gr. w miarę zakupu od listopada wstecz do kwietnia 1920 r.

Lombardowana pożyczka Odrodzenia uczestniczy w wyższym przerachowaniu, o ile pożyczka uzyskana na podstawie tego lombardu została spłacona przed 1 kwietnia 1921 r.

Złoto w kruszcu, płacone Państwu, uczestniczy w przerachowaniu w stosunku do równi monetarnej, a więc uzyskało pełną waloryzację.

Waluty pełnowartościowe uczestniczą tak samo w pełnej waloryzacji, wedle ówczesnego kursu giełdy warszawskiej.

Pożyczki państwowe już konwertowane do dnia 31 stycznia 1925 r. uczestniczą tak samo w wyższym przerachowaniu.

Prawo konwersji, zamkniętej dnia 31 stycznia 1925 r. przedłużono aż do dnia 30 września 1925 r. dla wszystkich tych, którzy z nieświadomości nie konwertowali, lub o konwersji zapomnieli, przy czym wolno konwertować wszystkie trzy państwowe pożyczki: asygnaty pożyczki Odrodzenia i milionową. Starostwa, magistraty i urzędy gminne są zobowiązane ogłosić otwarcie nowej przyznanej konwersji.

Sankcje karne. Kto zgłosi roszczenia nieprawnie, że lombardował przed 1 kwietnia 1921 r. pożyczki, a uczynił to po tej dacie, będzie karany za zamiar oszustwa aresztem aż do sześciu tygodni i zmuszony zwrócić Skarbowi spowodowaną stratę.

Zgłoszenia do dodatkowego przerachowania można składać w ciągu 6-ciu miesięcy od dnia ogłoszenia, odnośnego rozporządzenia Pana Ministra Skarbu. Zgłoszenia te nie podlegają opłacie stempłowej.

Od dnia 1 stycznia 1926 r. będzie można za pożyczkę konwersyjną kupować ziemię od Państwa i skła dać kaucje, wadja w tej pożyczce oraz płacić ją przy liczyacjach.

Konferencja p. Thugutta z Prezydentem Rzpltej nie dała żadnego rezultatu

Warszawa. (Tel. wł.) 28 bm. O godz. 11 Prezydent Rzpltej przyjął ministra Thugutta, z którym przeprowadził rozmowę na temat jego dymisji. Konferencja ta nie dała żadnego rezultatu. W kołach politycznych przyjęcie dymisji p. Thugutta uchodzi za rzecz pewną. Prace sekcji do spraw województw wschodnich pomimo dymisji Thugutta nie zostaną wstrzymane, kierować nimi będzie

osobiście premier Grabski. W związku z dymisją p. Thugutta w kołach politycznych krążą pogłoski o mających nastąpić rychło nowych zmianach w rządzie. Chodzi tutaj przede wszystkim o ministra sprawiedliwości Zychlińskiego. Mówią także jakoby stanowisko ministra Ratajskiego było zachwiane. W kołach politycznych dymisja Thugutta przyjęta została z zupełnym spokojem. Le-

wica usiłowała nadać temu większy rozgłos, a nawet wyzyskać to dla swoich celów. Istnieją pewne czynniki, które pożądamy władzy, te chciałyby zamącić sytuację i wyzyskać dla własnych celów i one rozpuszczają wersje o rzekomym zachwianiu całego rządu.

Zydzi i ich zatargi.

Warszawa. (Tel. wł.) Pisma żydowskie od kilkunastu dni wspominają o rokowaniach toczących się między Rządem, z którego ramienia działa p. Minister Óśw. St. Grabski, a Kołem żydowskim, tj. jego prezesem pos. Reichem.

Przed trzema dniami doniesiono, że w związku z temi rokowaniami, mającymi na celu złagodzenie przeciwności, przybywa w końcu tego tygodnia do Warszawy p. Lucien Wolf, przedstawiciel żydowskiego Joint Foreign Committee w Londynie, w porozumieniu z Rządem i także z Prezydentem Koła żydowskiego. Naczelna Rada Sjonistyczna w Warszawie, w której mieli przewagę sjonisci z b. zaboru rosyjskiego, ogłosiła 26 bm., że

nie bierze w tem wszystkim udziału. Dalszym wyrazem rozterek było ogłoszenie przez pos. Grünbauma dnia 27 bm., że występuje z Koła żydowskiego, co znaczy, że nie jest zadowolony z obecnego kierownictwa Koła i przewagi w niem polityki posłów małopolskich.

Wczoraj wieczorem odbyło się posiedzenie Koła żydowskiego. Przewodniczący pos. Reich zdał sprawę z rokowań, a Koło przyjęło jego sprawozdanie z uznaniem. Zarazem zwrócono się do p. Grünbauma z życzeniem, by nie występował z Koła żydowskiego, ale podobno p. Grünbaum uważa krok swój za stanowczy.

wia morę w kolorze szaro-fioletowym.

Górna część ramki składa się z owalnych giloszowych rozetek, pośrodku których znajduje się liczba 2.

W narożnikach biletu umieszczone wielkie liczby 2. Na dolnej części ramki w ozdobnym obramowaniu znajduje się napis DWA ŻŁOTE.

Pośrodku biletu znajduje się rozeta giloszowa z wielką liczbą 2, przez nią słowo „ŻŁOTE“.

Po bokach umieszczono naturalnej wielkości rysunek reliefowy monety dwuzłotowej w kolorze jasno-fioletowym.

Tekst w kolorze ciemno-fioletowym brzmi:

Ministerstwo skarbu

Bilet zdawkowy

Dwa złote.

Warszawa, dnia 1 maja 1925 roku.

Minister skarbu Wł. Grabski.

Dyrektor

Departamentu Obrotu Pieniężnego

W. Kubała.

Numeracja siedmiocyfrowa i litera serii w kolorze ciemno-granatowym pod podpisem W. Kubała.

Odwrotna strona biletu: Rysunek tła siatki w kolorze niebieskim.

W obrębie górnej i dolnej ramki, na tle giloszowych rozetek umieszczono w kolorze ramki małe liczby „2“ — zaś w narożnikach ramki umieszczono większe liczby 2.

Pośrodku prawej strony znajduje się orzeł biały, który przedrukowano napisem:

Dwa złote

Podrabianie i współdziałanie

w rozpowszechnianiu podrabionych biletów zdawkowych karane jest ciężkimi więzieniami.

Z lewej strony znajduje się rozeta giloszowa w dużej liczbie 2 i napisem: złote.

Należy się spodziewać, że bilety te znajdą się w obiegu już w końcu bm. W miarę puszczenia ich w obieg dawne zdawkowe bilety 2-złotowe będą wycofywane i niszczone.

Rozłam w koncernie Stinnesa.

Berlin. (PAT.) 27 bm. Pisma donoszą, że Edmund Stinnes wraz ze swoim bratem Hugonem zarządzający całym spadkiem po zmarłym magnacie Hugonie Stinnesie wystąpili z zarządu koncernu.

„Bałtycko-Amerykańska Linja“

(Centrala: Warszawa, Marszałkowska L. 116) w dniu 23 go maja b. r. uzyskała od Rządu Polskiego długą koncesję na utrzymanie bezpośredniej (t. j. bez przesiadania w obcych portach) komunikacji z polskich portów do Kanady i Stanów Zjednoczonych.

Z poważaniem

2661

Duńska Spółka Akcyjna
„Wschodnio-Azjatycka Kompanja“
„BAŁTYCKO-AMERYKAŃSKA LINJA“.

Na śladzie „Panicza“

Lwów. (Tel. wł.) Korespondent nasz donosił onegdaj o śmiałym napadzie raubnikowym dokonanym przez kilku osobników na hotel Eisenberga w Radymnie. Otóż w dniu wczorajszym dostawiono z powiatu jaworowskiego do tutejszej

Ekspozytury policyjno-śledczej czterech podejrzanych o popełnienie tego raubunku osobników, których posterunkowy przytrzymał na granicy powiatu jaworowskiego.

Morderca Kornelli we Lwowie przed sądem.

Lwów. (Tel. wł.) Głośna sprawa zamordowania śp. Kornelli we Lwowie ma znaleźć się w najbliższym czasie w sądzie.

Sędzia śledczy wręczył już akt oskarżenia Fila-siewiczowi, mordercy śp. Kornelli. Ponieważ o-

brońca jego wniósł sprzeciw przeciw temu akto- wi, o ile sprawa ta przez sąd apelacyjny nie będzie załatwiona przed 1 czerwca, rozprawa nie odbędzie się w czerwcu, jak początkowo planowano, ale dopiero w kadencji wrześniowej.

Wyrok na „ministra“ rządu Petruszewicza

Lwów. (Tel. wł.) Wczoraj w południe zapadł wyrok w rozprawie przeciw dr. Jarosławowi Seleznińce, członkowi rządu Petruszewicza, oskarżonemu o gwałt publiczny (par. 87 u. k.). Pomieważ sędziowie przy-

siegnęli tylko 7 głosami (do zasądzenia potrzeba 8) zatwierdzili postawione im pytanie, wobec tego Trybunał uwolnił Seleznińkę od winy i kary.

Nowe dwuzłotówki papierowe.

Warszawa, 28 maja. Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej o zmianie ustroju pieniężnego upoważniało ministra skarbu do wypuszczenia biletów zdawkowych — w odcinkach nie wyżej 2 złotych. W rozporządzeniu tem zaznaczono, że jako bilety zdawkowe mogą być użyte tymczasowo banknoty z napisem Bank Polski.

Na podstawie rozporządzenia tego wypuszczone zostały bilety zdawkowe 1- i 2-złotowe z napisem Bank Polski, które zostały w swoim czasie wydrukowane we francuskich zakładach graficznych. Bilety te ministerstwo skarbu traktowało jako tymczasowe z u-

uwagi przede wszystkim na nieodpowiednie napisy (Bank Polski zamiast ministerstwo skarbu, podpisy dyrektorów Banku Polskiego zamiast ministra skarbu i wreszcie na nieodpowiednią datę emisji — rok 1919 zamiast 1924), pozatem ministerstwo skarbu otrzymało zapas tych banknotów w ograniczonej ilości, tak, że powstają trudności przy zastępowaniu banknotów zniszczonych nowymi.

Z tych względów ministerstwo skarbu uznało obecnie za konieczne zastąpienie powyższych przez wypuszczenie nowych biletów zdawkowych. Obecnie wypuszczone zostaną w obieg bilety zdawkowe wartości 2-złotowej. Będą one miały wygląd następujący: **Przednia strona biletu:** Rysunek tła przedstawia

ALEKSANDER TRZASKA.

Czerwony błazen

POWIEŚĆ Z ŻYCIA WARSZAWY.

36)

NIEZWYKŁE ZEZNANIA.

Sędzia Lubieński skończył właśnie przesłuchiwanie prokurenta jakiegoś banku, obwinionego o spekulacje walutowe, gdy do jego pokoju wszedł wysoki, nieco przygarbiony mężczyzna, ciężko opierając się na łasce. Przybyły rozejrzał się kilkakrotnie po gabinecie sędziego, jakby w obawie, by nie zetknął się tu z jakimś niepożądanym świadkiem, potem zbliżył się wolno i z trudem do biurka sędziego i przyciszonym głosem zaczął mówić:

— Przepraszam bardzo pana sędziego, że przychodzę sam, nie wezwany tu przez sąd, ale chciałbym złożyć w pewnej bardzo ważnej sprawie swoje zeznania.

Sędzia Lubieński podniósł swe duże, mądre oczy na nieznajomego i spytał:

— W jakiej sprawie chce pan złożyć zeznania?

— W sprawie tajemniczego morderstwa Karola Mentingera. Ja nazywam się Józef Skarski, jestem urzędnikiem prywatnym i bratem... pan sędzia już wie...

— Tak, wiem, bratem Wiktora Skarskiego, oskarżonego o to morderstwo. Ale dlaczego dziś dopiero przychodzi pan do sądu, jeśli posiada pan w tej sprawie ważne wiadomości.

— Byłem chory, bardzo chory, pierwszy mój

krok po chorobie to tu, panie sędzio... — wypowiedział przybyły z jakimś zalem w głosie.

W oczach sędziego odbiło się coś w rodzaju współczucia, szybko wstał od biurka, sam przysunął krzesło Józefowi Skarskiemu.

— Proszę, niech pan powie, co panu w tej sprawie wiadome.

— Przykro mi, panie sędzio, że dziś dopiero przybywam do pana. Jak już poprzednio wspominałem, byłem chory, ciężko chory, przeszedłem zapalenie mózgu i jeszcze teraz jestem rekonwalescentem. Gdyby nie nagła choroba, z pewnością byłbym złożył swe zeznania jeszcze tego samego dnia, którego mój nieszczęśliwy brat został aresztowany i może byłbym go uwolnił od tych strasznych katuszy, jakie od trzech tygodni przeżywa. Trudno, zanządzenie wyższe... Niejedną przykrość byłby zaoszczędził sobie brat mój, gdyby natychmiast po morderstwie wyznał mi szczerze, co go trapi i gnębi. Niestety, Wiktor nie był wobec mnie szczery i to srogo pomściło się na nim.

Skarski odbywał ciężko, widać było, że mówienie sprawia mu jeszcze trudność.

— Niech pan sędzia wybaczy, ale, aby moje zeznania były bardziej zrozumiałe i jasne, muszę zapoznać się z dłuższym trochę wstępem. Rodzice moi byli ludźmi dobrymi, ale niemiennie lekkomyślnymi... Duże, obszary ziemi, piękne wsie w Kijowszczyźnie, które jak sen młodości pamiętam, były ich własnością. Duże dochody nie pokrywały jednak ich potrzeb. Rozrzutny tryb życia w Kijowie, gdzie stale rodzice moi mieszkali, kosztowne podróże zagranicę, wreszcie karty stopiły mają-

tek. Pamiętam doskonale, że miałem wtedy już czterdzieści lat, jak wielkie obszary skurczyły się do małego mająteczku Buryki koło Winnicy. Ale i ten szybko wierzyciele zlikwidowali. Przenieśliśmy się do Warszawy. Tu rodzice nie przetrzymali wiardej drogi życia rodzinnego i walki o chleb codzienny i najpierw matka, a potem ojciec, zakończyli życie w skromnym trzy pokojowym mieszkaniu. Ja w dniu śmierci ojca miałem lat dziewiętnaście i na mojej opiece zostali, młodszy odemnie o dziesięć lat, Wiktor i małutka Wanda.

Jeszcze za życia rodziców przyzwyczaiłem się do opieki nad młodszym rodzeństwem. Rodzice tak rzadko w domu przebywali... Jako dziewiętnastoletni chłopak, ucześniełem na technikę. Po śmierci ojca musiałem się z tą uczelnią rozstać i znaleźć się na poszukiwanie pracy zarobkowej. Dzięki znajomościom zmarłych rodziców otrzymałem posadę i to pozwoliło mi utrzymywać Wiktora i Wandę. Płynęły lata. Wychowanie Wandy przez cały okres lat piętnastu najmniejszej nie sprawiało mi trudności. Z powodu tej dziewczyny nie miałem powodu nawet brwi marszczyć. Wiele kłopotu za to sprawiał mi Wik. Jego usposobienie było zupełnie rezonansem ojca. Ta sama lekomyślność, ta sama nonszalancja w traktowaniu pieniędzy, ta sama, tylko w miniaturze żyłka do krt., ta sama lotność umysłu i ogromne zdolności. Nie wiem, czemu to tłumaczyć, ale mimo to wszystko Wik był mi najdroższy. Może kocham go dlatego, że przypomnia mi zmarłego ojca, ale nie było w życiu i niema ofiar, które dla tego chłopca nie byłbym w stanie ponieść...

(C. Ź. n.).

KRONIKA.

MAJ
29

Piątek

Dzisiaj 29 Maksyma
jutro 30 Feliksa p, Ferd.

Wschód słońca o g. 4 m.
27. Zachód o g. 7 m. 09.
Długość dnia g. 15 m. 42.
Przybyło godz. 2 m. 58.
Wschód księżyca o g. 8 m.
43. r. Zach. o g. 10 m. 31 w.

o : o

REPERTUAR TEATRU MIEJSKIEGO.

Piątek: „Skapiec“.
Sobota: „Horsztyński“.
Niedziela popoł.: „Kościuszkę pod Racławicami“ --
wieczorem: „Skapiec“.

REPERTUAR OPERETKI „NOWOŚCI“.

Piątek: „Nocna óma“.
Sobota popoł.: „Panna Puck“ -- wieczorem: „Nocna
óma“.

REPERTUAR TEATRU „BAGATELA“.

Piątek: „Simona jest już taka“.
Sobota: „Simona jest już taka“.

REPERTUARY KIN KRAKOWSKICH:

NOWOŚCI: „Mój mały kapitan“; dramat w 8 aktach.
W głównej roli najmięjsza z największych artystek 5-letnia Baby Peggy.

PROMIEN: Jacke Coogan jako „Urwisz“, komedia 5 aktów oraz Cuda głębin morskich, przygody — 6 aktów.
REDUTA: „Tajemnica balu maskowego“; Dwie serje razem wraz z zakończeniem. Całość w jednym programie. 10 aktów razem. W gł. roli Harry Peel. Ponad program wesoła komedia.

SZTUKA: „Rajski ptak“; dramat epyczny w 8-miu aktach. Ponadto: „Mile ztego początki“; komedia amerykańska w 2 aktach.

UCIECHA: „Ja jestem dziewczyną!“, komedjo-dramat w 10 częściach. W roli głównej Marion Davis.

WANDA. „Hollywood“ (Szal filmowy). Najwybitniejsza komedia wytwórni Paramount.

WARSZAWA: „Dzielnica apaszów“; dwie serje razem, wraz z zakończeniem. Serja I. Przygody jednej nocy — Serja II. Harry Peel — bohaterem.

- x -

Zmarli.

Z Monawskich Marja Michałowska, zmarła 26 maja w 71 roku życia. Pogrzeb dziś 29 maja o godz. 9 i pół rano z kaplicy cmentarnej.

Konstancja Nawrocka, likwidatorka Rady powiatowej krak., zmarła 25 maja. Pogrzeb dziś 29 maja o godz. 4 popoł. z kaplicy cmentarnej.

- x -

Dyżury aptek.

Piątek 29 maja:
Apteka pod Koroną, Rynek 22. — Apteka pod Gwiazdą, Florjańska 15. — Apteka pod Opatrznością, Karmelicka 23. — Apteka, Warszawska 39. — Apteka pod Aniołem, Dietkowska 76.

- o -

Przyjechali do Krakowa.

w dniu 28 maja:
Grand Hotel: Ignacy Szczeniowski — Zakopane; Franciszek Biesiadocki — Lwów; Józef Ganz — Lwów; Henryk Rosenthal — Lwów; Dr Edmund Kamiński — Lwów; Jerzy Merte — Warszawa; Maurycy Schall — Lwów; Manja Gazegorzewska — Kielce; Salomon Hansenball — Paryż.

Hotel Saski: Wiktor Molski — Rudnik; Bernard Siegel — Bielsko; Jan Malicki — Warszawa; Seweryn Borkiewicz — Piotrków; Jan Krzesiwo — Raba Wyżna; Zofja Nowak — Poznań; Helena Januszkiewicz — Gdańsk; Maks Griffel — Skawina; Abraham Lustig — Wiedeń.

Rozkład pociągów osobowych

przychodzących i odchodzących ze stacji krakowskiej
Ważny do 4 czerwca 1925

Czas	Odjazd do	Czas	Przyjazd z
0:05	Warszawy	1:26	Piotrowic
1:05	Lwowa	1:48	Lwowa
2:15	Piotrowic	5:10	Łodzi
4:00	Piotrowic	5:15	Stryja
4:40	Lwowa	5:52	Zakopanego
7:05	Katowic	8:00	Poznania
7:35	Zakopanego	6:20	Warszawy
7:55	Lwowa	6:48	Lwowa
8:25	Wieliczki	6:55	Nowego Sącza
8:35	Warszawy	7:25	Bielska
8:50	N. Sącza	7:28	Wieliczki
10:05	Poznania	7:45	Lublina
10:25	Zywna	8:35	Warszawy
10:25	Rzeszowa	9:45	Lwowa
13:15	Lwowa	9:50	Piotrowic
13:30	Zakopanego	10:40	Cieszyna
14:10	Warszawy	12:50	Katowic
14:20	Piotrowic	13:40	Lwowa
14:30	Niepołomic	15:06	Zakopanego
15:20	Przemysła	15:40	Piotrowic
17:05	Katowic	18:18	Katowic
17:45	Bielska	18:25	Lwowa
19:15	Warszawy	16:50	Warszawy
19:50	N. Sącza	17:00	Niepołomic
20:10	Lublina	18:20	Wieliczki
20:20	Wieliczki	18:45	Lwowa
21:15	Lwowa	19:00	Piotrowic
21:45	Łodzi	20:20	N. Sącza
22:20	Poznania	20:50	Poznania
22:25	Krynicy	21:10	Zakopanego
23:20	Lwowa	21:25	Przemysła
23:35	Zakopanego	21:50	Lwowa
16:15	Trzebini	22:05	Warszawy
		10:40	Piotrowic

Ilustym drukiem oznaczają pociągi pospieszne.

Ujęcie niebezpiecznej szajki świętokradców w Krakowie.

Kraków, 29 maja.
Od szeregu miesięcy grasuje po Krakowie szajka złodzieży-swiętokradców, która okrada systematycznie kościoły ze sprzętów liturgicznych srebrnych i złotych, oraz z pieniędzy ze skarbonek.

Wobec tych częstych wypadków świętokradstwa policja krakowska wdrożyła energiczne dochodzenia. uwieńczone pomyślnym rezultatem.

I tak na skutek inwigilacji aresztowano w ostatnich dniach całą szajkę niebezpiecznych złodzieży kościelnych, złożoną z: Wacława Włosńskiego, lat 28, z Krakowa, rzekomo zegarmistrza i jego kochanki Chuchwały, lat 30, z Pysznicy, pow. Nisko, Wacława Kamińskiego, lat 22, z Kobrynia, podającego się za studenta, oraz Stanisława Głucha fałsz Frąckowiaka, lat 35, z Krakowa.

Wymienieni aresztowani dopuszczali się kradzieży po kościołach zawodowo, a robotę swą wykonywali nader sprytnie. Niektórzy z szajki, modląc się niby, pozostawali w świątyni do nocy i pozwalali się zamknąć nieuważnej służbie kościelnej. Przez noc rabowali co się dało, a rano spokojnie znów opuszczali kościoły, dzieląc się łupem z resztą bandy, która znów przez noc czatowała przed kościołem. W ten sposób złodzieje ci ograbili kilkanaście kościołów krakowskich. Część skradzionych rzeczy i pieniędzy zdolano odebrać i zwrócić kościołom. Dalsze dochodzenia wtoku.

Jak z dochodzeń okazuje się, wymieniona szajka planowała w najbliższej przyszłości kradzież księgi-chów w 3-eh tutejszych kościołach, czemu zapobiegło obecną jej aresztowanie.

Ofiara chciwości żydowskiej przed sądem.

(p) Głośna sprawa olbrzymich nadużyć, dokonanych w swoim czasie w kasie skarbowej, znalazła się wczoraj w sądzie okręgowym karnym. Oskarżeni są: Edmund Reichert i Jakób Stern, żyd.

Reichertowi zarzuca akt oskarżenia sprzeniewierzenie pieniędzy oraz kosztowności zdeponowanych w Kasie skarbowej, Sternowi zaś namawianie do czynu Reicherta, dalej fałszywe obwinienie sądów tutejszych o stronnicze pogwałcenie prawa.

ŁUDZKA KRWAWICA.

Defraudacje dokonane przez Reicherta przewyższają wszelkie najsmielsze podejrzenia. Dochodzenia w tej sprawie wykazały, że w depozytach sądowych brakowało gotówki 99.108 zł 74 gr., a w dziale depozytów sądowych brak kosztowności, papierów wartościowych i walut zagranicznych, a to: 20 dolarów amerykańskich, 117 dolarów kanadyjskich; w papierach wartościowych: 1 list zastawniczy 4 proc. galic. Banku Hip. na 10.000 mp., 281 akcyj c. k. austr. Tow. kolei państw. po 400 koron, 66 akcyj Zivnostenska Banka po 200 koron, 50 obligacji długoterminowej polskiej pożyczki z r. 1920 po 10.000 mp., a 2 sztuki po 5000 mp., bony skarbowe i książeczkę wkładkową pow. Kasy Oszczędności na 4000 koron oraz kosztowności: brylant bez oprawy, sygnet złoty z zielonym kamieniem, zegarek srebrny z łańcuszkiem, szpilkę złotą do krawata, szpilkę złotą z brylantami do włosów, 2 złote męskie zegarki z łańcuszkami, pierścionek z brylantami, pierścionek z szafirem, pierścionek damski z szafirem, wreszcie kamień „Hiarym“.

Komisja szkontrująca nie mogła ustalić dokładnie wartości brakujących kosztowności w walucie polskiej, gdyż kosztowności tych nie było; natomiast waluty i papiery wartościowe przedstawiały w dniu, w którym małwersacje wyszły na jaw, wartość 13.020 złotych.

KIM BYŁ REICHERT?

Reichert przed 20 laty był urzędnikiem podatkowym, przydzielonym do Kasy skarbowej, gdzie pełnił początkowo obowiązki kasjera, a od lat 16 był kierownikiem oddziału depozytów sądowych tejże Kasy. Od czerwca 1924 Reichert na czas urlopu zastępował naczelnika tejże Kasy p. Turowicza. Przed wojną Reichert był bardzo skromnie sytuowany i brnął w długach, cieszył się jednak opinią dobrego, pracowitego i sumiennego urzędnika.

Po wybuchu jednak wojny w roku 1914 zapoznał się Reichert ze Sternem z biednym jeszcze naówczas człowiekiem, trudniącym się przemysłnictwem żywności do Krakowa z b. Kongresówki. Stern zorientował się szybko, że szerokie stosunki i stanowisko Reicherta w Krakowie mogą być spożytkowane do robienia intratnych interesów. Przeniósł się więc do Krakowa, a stosunek jego do Reicherta z każdym dniem stawał się coraz więcej zażyły. Zaczęte interesy rozwijały się wszechstronnie i obejmowały różne spekulacje, które chwila wskazywała za aktualne i najkorzystniejsze. Zaczęło się od tytoniu. Reichert przez swe znajomości z urzędnikami fabryki tytoniu otrzymywał znaczne ilości tytoniu, które Stern rozsprzedawał po lichwiarskich cenach na prowincji. — Stern przemycał papierosy z Wiednia, a za zarobione pieniądze z tych handlował Reichert przez swe stosunki nabywał cukier, sacharynę, skórę, towary galanteryjne itp., które spółka przemyciała znowu do Warszawy. Zarobki rosły, przeto spółka zaczęła skupywać akcje, waluty, handlowała meblami, antykami, biżuterją, złotem, srebrem, wypożycała pieniądze na krótki czas za wysokim procentem, spekulowała na giełdzie... Wreszcie, aby do kompletu wszelkich wojennych i powojennych spekulacyj żadnych nie brakło, zajmowała się też spółka obwinionych handlem bonami skarbowymi, realnościami w kraju i zagranicą. W ten sposób od końca 1914 r. do jesieni 1923 zdobyła ta spółka znaczny majątek w nieruchomościach, urządzeniach domowych, wydając przytem znaczne sumy na wystawne życie codzienne i na suite libacje po handelkach śniadankowych.

SZATANSKI POMYSŁ STERNA.

Sternowi wszystko, to jeszcze nie wystarczało. Je-

dnego dnia wpadł na myśl, że jeszcze jedno pole do robienia majątku jest dotychczas niewyzyskane, mia nowicie depozyta sierocińskie i gotówka rządowa, którą zawiadywał Reichert z racji swego urzędu.

Podsunał więc szatańską myśl swemu spółnikowi. Reichert też począł wydawać Sternowi z pomieszczonej sobie Kasy skarbowej papiery wartościowe, gotówkę, walutę... Stern obracał nimi, dzielił się zyskiem z Reichertem i uchodziło to niespostrzeżeniu całej miesiącami, a może i latami. Kontrola bowiem, o ile była przeprowadzona w Kasie, to nie była ona niespodzianką dla Reicherta, był przeto czas na uporządkowanie stanu kasy i ksiąg. Powodzenie tych małwersacji ośmielało spółkę i dodawało większej odwagi.

Reichert objawszy zastępczo funkcję naczelnika Kasy wydał Sternowi na kilka zawodów z Kasy gotówkę 100 tys. zł, znaczniejszą ilość papierów wartościowych, kosztowności, które Stern zobowiązywał się zwrócić na każde zawołanie. Ile właściwie Reichert wydał Sternowi gotówki, papierów wartościowych, kosztowności nie wiadomo, gdyż Stern częściowo zwracał Reichertowi pobrane waluty, brał znowu inne na nowo itd. Według przypuszczeń spółka obracała gotówką: 1625 dolarów, 3000 kor. czeskich i 786.466.900 mp.

W POTRZASKU.

Każda rzecz ma swój koniec, a zło pomszone nie być musi. Tak się ma też i w tym kręgu rzeczy i zawrotnym pędzie do majątku. Około połowy września ub. r. Reichert spodziewając się kwartalnej kontroli Kasy, nalegał na Sterna, aby do kilku dni zwrócił mu pobrane pieniądze i depozyta. Stern część papierów zwrócił, które Reichert złożył w kasie, a brakującą gotówkę (99.108 zł 74 gr.) zobowiązał się zwrócić ratami po 500 dolarów miesięcznie. Wobec tego, że Reichert chciał od razu zwrotu całej gotówki i nalestował Sterna ustawicznie o to, — ten chcąc się pozbyć „natręta“, zniknął z Krakowa.

Reichert pojmując grozę sytuacji, nosił się początkowo zamiarem odebrania sobie życia, skoro jednak Stern wrócił, Reichert za namową jego postanowił uciec za granicę.

Stern ułożył plan ucieczki i w nocy 19 sierpnia wywiózł Reicherta do Cieszyna, skąd dwóch żydków, których Stern wynalazł, przeprowadziło Reicherta na stronę czechosłowacką, gdzie 9 października został przez władze czeskie aresztowany i odstawiony do Krakowa.

DZISIEJSZA ROZPRAWA.

Po odczytaniu aktu oskarżenia przez przewodniczącego rozprawy, obrońca osk. Reicherta adv. dr Bogdani postawił wniosek o poddanie Reicherta ponownemu i szczegółowemu badaniu umysłowemu, albowiem Reichert był badany tylko raz w dniu 27 marca. Zdaniem obrońcy badania stanu umysłowego mają trwać dłużej, a to dla stwierdzenia symulacji lub też rzeczywistego istnienia choroby umysłowej, lub takiego osłabienia władz umysłowych, które wyklucza zupełnie lub zmniejsza odpowiedzialność sprawy za jego czyn przestępczy.

Adv. dr Gertler imieniem Sterna zaczął niewłaściwość postępowania przed zwykłym Trybunałem. Reichert dopuszczając się sprzeniewierzenia fundusów nie państwowych, lecz powierzonych jedynie państwu w depozyt, dopuścił się przez używanie tych depozytów zbrodni nadużycia władzy urzędowej, która wedle obowiązujących dotąd przepisów podpada pod wyłączne orzecznictwo sądów przysięgłych.

ODRZUCENIE WNIOSEKÓW OBRONY.

Po naradzie Trybunał co do wniosku o ponowne zbadanie stanu umysłowego Reicherta postanowił tego wniosku merytorycznie dziś nie załatwiać, lecz wezwać na jutro lekarzy znawców celem wysłuchania ich opinii o tym wniosku.

Co do wniosku na uznanie się sądu za niewłaściwy, Trybunał odmówił definitywnie temu wnioskowi, wychodząc z założenia, że jest to sprzeniewierzenie pod padające jedynie pod orzecznictwo Trybunału zwykłego.

ZEZNANIA REICHERTA.

Następnie przewodniczący przystąpił do przesłuchania osk. Reicherta. Zeznaje on głosem tak cichym, że obrońcy kilkakrotnie demonstrują przeciwko te-

mu, żądając bądź przerwania rozprawy, bądź innego rozmieszczenia krzeseł dla obrońców, by mogli lepiej słyszeć oskarżonego. Wobec tego przewodniczący ze znaną Reicherta powtarza donośnym głosem.

Zeznania Reicherta złożone na sali rozpraw pokrywają się ze zeznaniami złożonymi w sędziwie sądowym, kulminującymi w tem, że działał on pod naciskiem Stern i pod jego przemożnym wpływem w zaułku, że Stern, który przedstawiał mu różne sfingowane oferty i telegramy, prowadził itak znakomitę interesu, i że na oznaczony czas sprzeniewierzone kwoty zwróci. Stern chcąc go ośmięć, zaprowadził go pewnego razu do sklepu swej żony, który był tak zapatrzoną w towar, że przedstawiał wartość co najmniej 30.000 dolarów; nadto w mieszkaniu swem pokazywał mu mnóstwo srebra, pomijając to, że przechwalał się przed nim realnością w Berlinie i realnościami w Krakowie.

Rozprawie przewodniczy s. o. Drodzickowski, wotują s. o. dr. Podobiński i dr. Wysicki, oskarża prok. Schwakopf, bronią: Reicherta adw. dr. Bogdani, Sterna zaś adw. dr. Gertler i adw. dr. Gross. Generalną prokuraturę zastępuje dr. Jaworski. Rozprawie, która rozpisa jest na dwa dni, przysłuchuje się liczne audytorjum.

Rozpoczęta rozprawa jest epilogiem nader smutnej sprawy. Przed Trybunałem stoi człowiek, przed wojną znany z ucieżkiej pracy zawodowej. W ciągu wojny napotkał na swej drodze żyda i ten go zniszczył i postawił przed kratkami.

Spółeczeństwo polskie patrzy na rozprawę i spodziewa się sprawiedliwego wyroku dla obu przestępców. Niemniej proces Reicherta i Sterna jest dowodem strasznej demoralizacji, jaką żydzi wsączają w nas wszystkich. Oby to było głosem ostrzegawczym!

ĆWICZENIA OFICERÓW REZERWY. Oficerowie rezerwy, którzy nie odbywają ćwiczeń czynnych, przejdą w tym roku ćwiczenia aplikacyjne w czerwcu, wrześniu i w porze zimowej. Dla oficerów artylerji wykład teoretyczny odbędzie się w pierwszych dniach czerwca, praktyczne ćwiczenia w połowie czerwca. Bliższe informacje w Związku oficerów rezerwy, Podzamcze 2.

ZGŁOSZENIE ZMIAN DLA WYMIARU PODATKU OD NIEMUCHOMOŚCI. Celem wymiaru państwowego podatku od nieruchomości na rok 1925 w Krakowie, magistrat w myśl art. 4 ustawy z dnia 1 kwietnia 1925 Dz. u. Nr. 43, poz. 296, wzywa właścicieli, położonych w Krakowie nieruchomości lub ich części, niepodlegających ustawie o ochronie lokatorów, aby zmiany w wysokości czynszów najmu tychże nieruchomości lub ich części, zasła w ciągu roku 1924 zgłosili w magistracie (wydział II, plac WW. Świętych 6, II p.) w terminie do dnia 6 czerwca br. Za niezgłoszenie powyższych zmian jakoteż za zgłoszenie świadomie nieprawdziwych danych winni ulegnąć karom, przewidzianym w dotyczących przepisach karnych ustawy o podatku dochodowym.

WYKŁAD O LIRYCE A. WAŚKOWSKIEGO. W ubiegłą sobotę odbył się w sali Kollegium wykładów naukowych wykład prof. L. Tomaszewicza o twórczości poetyckiej Antoniego Waśkowskiego. Prelegent w bardzo pięknym i obrazowym przemówieniu rozwinął i uzasadnił trzy główne elementy w poezji Waśkowskiego: lirykę egotyczną, zamkniętą w wierszach nastrojowych, gdzie smutek, zaduma i melancholia są główną dominantą, dalej pierwiastek dramatyczny w rapsodach bohaterkich i wreszcie motywy o podkładzie głębokiej historjozofji, gdy poeta zastanawia się nad losem swego narodu w obecnej chwili. Całą twórczość Waśkowskiego, pełną najsłabiej i opartą na mistrzowskiej formie, przeciwstawił prof. Tomaszewicz kierunkom najmłodszym poetów, którzy w gonitwie za eksperymentami formy nowej gubią się sami w sobie.

Prelekęję prof. L. Tomaszewicza ilustrowały recytacje art. dram. Tad. Biłkowskiego z poezji Waśkowskiego. Deklamacje jego, a zwłaszcza „Melancholia“, budziły ogólny zachwyt licznie zebranego audytorjum — artysta dzięki głębokiemu odczuciu i miękkiemu, metalicznemu głosowi wy dobył z poezji Waśkowskiego serdeczny liryzm i siłę dramatyczną. Bardzo melodyjne i nastrojowe pieśni J. Gablenza do słów Waśkowskiego odspiewała znana śpiewaczka operowa, p. Ludwika Jaworzyńska. Wl. R.

DZIS W PIĄTEK ODCZYT WYBITNEGO DZIAŁACZA HINDUSKIEGO. Jakk już donosiliśmy, dr. Arundale, wybitny działacz hinduski, radca oświatowymaharadży Holikara w Indjach, wygości dziś o godzinie 8 wieczorem w sali Starego Teatru odczyt pt. „Polska a nowy ideał obywatelstwa“ a następującej treści: Zadania jednostek, narodów i religij, Polska i jej zadanie w dziedzinie wychowania i polityki, Przez cierpienie do potęgi, Polska i jej związek ze Wschodem. Na odczyt obecna będzie również żona dra Arundale, Hinduska p. Ruhmini.

Pozostałe bilety do nabycia u Lipskiego, Sławkowska 8, wieczorem od 6.30 przy kasie teatru.

ZEBRANIE TOWARZYSKIE osób, zajmujących się numizmatyką polską, medaljerstwem itp., odbędzie się dziś w piątek 29 bm. od 6.30 do 7.30 w Cellerium Juridicum, ul. Grodzka 57.

UDZIELANIE SAKRAMENTU BIERZMOWANIA PRZEZ J. E. KS. BISK. SAPIĘHĘ. JE. książe biskup Sapicha udzielać będzie Sakramentu Bierzmowania wszystkim wiernym w dniach: 1 czerwca (poniedziałek świąteczny), w bazylice OO. Franciszkanów o g. 8 rano i g. 4 po poł. — 7 czerwca (nie-dziela św. Trójcy) w katedrze na Wawelu o g. 8 ra-

no i o g. 4 po południu w bazylice OO. Franciszkanów. — Młodzieży szkolnej: w bazylice OO. Franciszkanów w dn. następujące: Uczniom gimnazjów męskich: we środę 3 czerwca o g. 8 i pół. — uczniom szkół powszechnych męskich: we czwartek (4 czerwca) o g. 8 i pół. — uczniom szkół powszechnych żeńskich: w piątek (5 czerwca) o g. 8 i pół, uczniom gimnazjów żeńskich: w piątek (5 czerwca) o g. 19-tej).

UZUPEŁNIENIE W SPRAWIE NADUŻYĆ KPT. ZATLONKALA. Jak się dowiadujemy, prokuratura wojskowa przesłała akta sprawy nadużyć kpt. Zatlönkala w krak. intendancurze sądziemu do uzupełnienia. Wobec polecenia dodatkowego przeprowadzenia śledztwa wygotowanie aktu oskarżenia ulegnie zwłoce.

SPECJALNE GARNITURY POCIĄGÓW KAPIELOWYCH. — ODNAWIANIE WAGONÓW I. i II. K. W dniu wczorajszym odbywała się na dworcu kolejowym w Krakowie próba jazdy odnowionych i gruntownie naprawionych specjalnych garniturów wagonów do pociągów kąpielowych. Pociągi te, po skompletowaniu wozów w warsztatach kolejowych w Nowym Sączu, zostaną uruchomione z dnem 5 czerwca br. Poza należytem wyposażeniem klas wozy pociągów kąpielowych zaopatrzone są w podwójny hamulec, co umożliwi im kursowanie na wszystkich liniach kolejowych.

Prócz tego krak. dyrekcja kol. przystąpiła do odświeżenia wagonów osobowych I i II klasy przy pociągach pospiesznych i osobowych. Przedziały tych wozów, t. zw. miękkich, otrzymają nowe obicia sukienne i pluszowe, oraz urządzone zostaną z należytem komfortem przedwojennym.

ROBOTY ADAPTACYJNE OKOŁO GMACHU POCZTOWEGO NR 1 W KRAKOWIE. Do niedawna jeszcze odrapany i pozbawiony gzymsów gmach głównej poczty Nr. 1 w Krakowie poczynają przybierać nowy, estetyczny wygląd. Dotychczasowe prace adaptacyjne okolo gmachu pocztowego ograniczają się do odnowienia i pomalowania budynku na zewnątrz. U góry między I a II piętrem od frontu umieszczono wielki, zdaleka czytelny napis: „Główny urząd pocztowy w Krakowie“. Po ukończeniu robót okolo fasady gmachu nastąpi odrestaurowanie wnętrza budynku, tj. westibulu i biur pocztowo-telegraficznych, oraz telefonicznych.

TAJEMNICZE ZWŁOKI MĘCZYZZNY W WISŁE. Wczoraj przed południem robotnicy, pracujący okolo wydobywania piasku z łozyska Wisły, natrafili po prawej stronie rzeki poza fortem Zasówka pod Krakowem na trupa męczyzny, lat okolo 22.

Zwłoki musiały widocznie znajdować się już kilka dni w wodzie, gdyż są już w częściowym rozkładzie. Wobec braku wszelkich dokumentów i wskazówek u wydłonięgo topielca, oraz zafarcia się wyglądu wskutek rozkładu ciała, przybyłe na miejsce organa śledcze nie zdołały nazaję stwierdzić nazwiska i dat personalnych wydobytego z Wisły męczyzny. Zwłoki przewieziono do zakładu medycyny sądowej.

Śledztwo policyjne idzie w kierunku ustalenia, czy ma się tu do czynienia z morderstwem, samobójstwem, czy też nieszczęśliwym wypadkiem.

JESZCZE JEDNA OFIARA WISŁY.

Popołudniu tego samego dnia utonął w czasie kąpieli w Wisła pod Bielaniem koło stacji wodociągów miejskich Andżej Klaja, lat 22, robotnik z Rącznej. Wezwany lekarz pogotowia ratunkowego stwierdził zgon. Zwłoki przewieziono do zakładu medycyny sądowej.

OBLAWA NA „PANICZA“ W WOJ. KRAK.

Jakk się dowiadujemy, w ciągu dwu ostatnich dni organa policji krakowskiej łącznie z posterunkami okolicy przeprowadziły na terenie województwa krakowskiego obławę, celem schwywania bandyty Kosięna, „Paniczem“ zwanego, oraz członków jego szajki.

Podczas obławy aresztowano szereg osób podejrzanych, wśród których jednako „Panicza“ niema. W samym Krakowie aresztowano w czasie obławy 11 tajemniczych indywidualów, z tego 8 osób zatrzymano w aresztach, 3 zaś zwolniono.

Prawdopodobnie jednak „Panicz“ nie zapuszcza się w okolice Krakowa, znając lepiej teren Małopolski środkowej. Również więcej niż nieprawdopodobną jest pogłoska o występie „Panicza“ w Bochni. Widocznie jakiś opryszek, podszywając się pod pseudonim dzentelmena-bandyty, wcale nie po dzentelmeńsku zadebiutował onegdaj w Bochni.

KRADZIEŻE KOLEJOWE. Urząd ruchu w Płaszowie doniósł o kradzieży 4 skrzyń pasty do obuwia z wozu kolejowego na szkodę niewiadomego właściciela. — Ernest Spitzer, zam. Dietłowska 9 zgłosił, że dnia 27 bm. skradziono mu z wozu platformowego podczas przewozu towaru z dworca towarowego 1 paczkę tkaniny półjedwabnej wartości 903 zł na szkodę Knoblaucha, zam. Stradom 25.

ooo

KOŁO BUCHALTERÓW przy Związku zawod. urzędni-ków prywatnych, Sławkowska 6, I p. zaprasza ogół buchalterów Krakowa na zebranie we wtorek dnia 2 czerwca br. o godzinie 7 i pół wiecz. Na porządku obrad: 1) Wysokość bilansowego w r. 1925. 2) Odczyt dyskusyjny p. Stanisława Stanikiewicza „Znaczenie kartoteki w księgowości przemysłowej i handlowej“, część druga: zastosowanie praktyczne. 3) Sprawy organizacyjne i różne. — Goście mile widziani. Członkowie „Koła“ winni przybyć bezwarunkowo ze względu na ważność zamierzonych uchwał. Komisja kierująca Fijałkowski mp., Maryniak mp.

WYWÓZ Z FRANCJI. Izba handlowa i przemysłowa w Krakowie otrzymująca z francuskiego ministerstwa przez myślny i handlu listę przedsiębiorstw francuskich, pragnących podjąć do Polski wywóz produktów spożywczych,

artykułów mody, galanterji, towarów paryskich itd. Należycie wylegitymowane przedsiębiorstwa okręgu Lzby korzystać mogą z tego materiału adresowego.

REQUIEM“ H. BERLIOZA, które będzie wykonane staraniem Tow. Muzycznego na dochód Komitetu wprowadzenia zwłok Juliusza Słowackiego, w poniedziałek dnia 1 czerwca br. w Starym Teatrze, zapowiada się niezwykle interesująco. Połączone chóry „Krak. Echa“ i „Krak. Tow. Operowego“, oraz liczny zastęp solistów, złożony z najlepszych sił wokalnych Krakowa, od szeregu tygodni pracuje pod kierunkiem dyr. B. Wallek-Walewskiego nad przygotowaniem tego ancydziała. Solo tenorowe w „Samus“ wykona bohaterki tenor, art. oper. M. Wikliński. — Bilety do nazycia u J. Lipskiego, ul. Sławkowska 8.

PREMIOWE STRZELANIE HUFICÓW. Komendant obozu warownego p. pulk. Augustyn, wydał następujący rozkaz:

W dniu 7 czerwca br. o godzinie 10 rano z okazji ukończenia roku szkolnego w hufach, odbędzie się na strzelnicy szkolnej na Woli Justowskiej strzelanie huficów szkolnych o pierwsze miejsce tut. Okręgu.

1) Hufce zbiórą się o godz. 8.30 na podwórze koszar im. Tadeusza Kościuszki, skąd odmaszerują pod kierownictwem oficera instruktorskiego przy P. K. U. Kraków-miasto por. Susieckiego Mieczysława na wyżę wspomnianą strzelnicę, 20 p. dostawi na godz. 8.45 rano do koszar im. Tadeusza Kościuszki orkiestrę, która towarzyszy hufcom na strzelnicę i z powrotem. Powrót hufców okolo godz. 11.30 do wyżę wymienionych koszar, skąd rozejdą się członkowie hufców do domu.

Dalsze zarządzenia co do zbiórki i przygotowań (obługa tarcz, sporządzenie dyplomów etc.) wyda wyżę wymieniony oficer instruktorski.

2) Kierownikiem strzelania jest oficer instruktorski por. Susiecki Mieczysław. Naczelny lekarz garnizonu oikomendieruje lekarza inspekcyjnego, który zgłosi się na strzelnicę o godz. 9.30 u komendanta strzelnicy.

3) Do obsługi tarcz wyznaczony 20 p. p. 1 podoficera i 15 szereg., którzy zameldują się o godz. 8 rano u zarządcy strzelnicy.

4) Amunicji dostarczy oficer instruktorski. Broń dostarczą 20 p. p. — 30 karabinów w dniu 7 czerwca br. na godzinę 8 i odia je zamładę strzelnicy, a odbierze je dnia 7 czerwca br. po ukończeniu strzelania (okolo godz. 11.30).

5) Jako delegatów wyznaczają wszystkie tut. oddziały po 1 oficerze. Na strzelnicy też zjawiają się obowiązkowo obaj komendanci P. K. U.

6) 5 dyw. samoch. dostawi od godz. 9.30 dwa samochody ciężarowe z siedzeniami, które kursować będą od kościoła Norbertanek na Zwierzynie do strzelnicy na Woli Justowskiej, przewożąc zaproszonych gości.

Ostatnie wiadomości

BRYL I GAGATEK ZNÓW NA WIDOWNI.

Lwów. (Tel. wł.) 28 bm. Dr. Jan Gagatek, kandydat adwokacki, właściciel dóbr i realności, właściciel domów handlowych w Gdańsku, Łodzi, Warszawie i t. d., właściciel kin, przyjaciół posła Bryła, zaczyna znowu zaprzętać sądy swą osobą. Oto we wtorek dnia 2 czerwca br. rozpocznie się w tut. sądzie karnym, przed zwykłym trybunałem rozprawa przeciwko dr. Janowi Gagatkowi o oszustwo. Rozprawa ze względu na rozmaite okoliczności, potrwa kilka dni. Sprawa sięga jeszcze r. 1920. W roku tym Zdzisław hr. Brunicki sprzedał posłowi Bryłowi swą willę na ul. Wuleckiej 14 za 600 tysięcy m. p. W kontrakcie kupna zastrzeżonych było wiele warunków. Poseł Bryl nie dotrzymawszy żadnego z nich i nie zapłaciwszy ceny kupna sprzedał tę willę tego samego dnia dr. Gagatkowi za 1,200.000 m. p. Brunicki dowiedziawszy się o tem unieważnił kontrakt kupna przez adwokata swego dr. F. Kwiatkowskiego. I teraz rozpoczął się szereg procesów cywilnych między nim, a dr. Gagatkim. — Wreszcie dr. Gagatek chcąc utrzymać się przy willi sporządził dokument podpisany rzekomo przez br. Brunickiego, w którym ten zrzeka się wszystkich warunków i pretensyj. Jak wykazało śledztwo, dr. Gagatek sfałszował ten dokument w ten sposób, że z jankięg obojętnego starego listu, pisanego przez Brunickiego wyciął jego podpis i nad tym oryginalnym podpisem spisał własnorecznie nową umowę, korzystną dla siebie a krzywdzącą Brunickiego. Rozprawa ze względu na osoby będzie wielkie zainteresowanie.

ZMIANY W RUCHU POCIĄGÓW OSOBOWYCH.

Według najnowszego rozkładu jazdy pociągów pasażerskich, ważnego do 14 maja 1926 r., ulega zmianie ruch pociągów następujących:

Odjazd z Krakowa: pociąg posp. do Warszawy g. 0.30 (zamiast jak dotąd 0.05), poc. posp. do Lwowa godz. 2.20 (zam. j. d. 1.55), poc. posp. do Piotrowic godz. 0.50 (zam. j. d. 2.15) poc. osob. do Piotrowic godz. 4.20 i 7.20 (zam. j. d. 4.00), poc. posp. do Lwowa godz. 6.35 (zam. 6.40) i osobowy godz. 7.50 (zam. 7.55), poc. osob. do Katowic godz. 7.00 (zam. 7.05), poc. posp. do Zakopanego godz. 7.35 (zam. 7.30), poc. osob. do Wieliczki godz. 8.20 (zam. 8.25), poc. osob. do Warszawy godz. 8.45 (zam. 8.35), poc. osob. do N. Sącza godz. 8.50 i do Poznania godz. 10.05 bez zmiany, poc. osob. do Żywca godz. 10.20 (zam. 10.25), poc. osob. do Rzeszowa godz. 10.25 kursować nie będzie.

Dałę bez zmiany zostają pociągi: pospieszne do Lwowa 13.15 i Warszawy 14.10, zaś osobowe do Zakopanego 13.30, do Piotrowic 14.20 i do Niepołomic 14.30. Pociąg osob. do rPezmyśla godz. 15.25 (zam. 15.20), poc. posp. do Katowic godz. 16.50 (zam. 17.05), poc. osob. do Bielska (Cieszyna przez Dziezdzice) godz. 17.55 (zam. 17.45), poc. osob. do Warszawy, godz. 19.30 (zam. 19.15), poc. osob. do N. Sącza godz. 19.30 (zam. 19.50) poc. osob. do Krynicy, Strzyja przez Stróżę—Sambor godz. 22.25 (jak dotąd).

ROKOWANIA HANDLOWE MIĘDZY POLSKĄ

A HISZPANIA.

Warszawa. (Tel. wł.) 28 bm. W bieżącym tygodniu w Madrycie rozpoczynają się rokowania polsko-hiszpańskie w sprawie zawarcia traktatu handlowego.

Nasz przemysł, handel, finanse i rolnictwo.

Bank Handlowy w Warszawie oddział w Krakowie.

Jak szerokim warstwom naszego społeczeństwa wiadomo z ogłoszeń, z dniem 1 czerwca br. Krakowski Oddział Banku Handlowego w Warszawie, jednej z najstarszych instytucji finansowych w Polsce, założonej jeszcze w roku 1870, przenosi się do nowego lokalu przy ul. Mikołajskiej Nr. 6, gdzie biura Banku będą umieszczone w lokalach parterowych tego domu.

Zmiana ta ma na celu udogodnienie klienteli dostępu do Banku, gdyż dotychczasowa siedziba na drugim piętrze była dla tak ruchliwej instytucji nieodpowiednią.

Bank Handlowy w Warszawie, Oddział w Krakowie, pomimo istniejącej ciasnoty pieniężnej w kraju, w ostatnich czasach poszedł na rękę wielu przemysłowcom i kupcom krakowskim, udzielając im znaczniejszych kredytów należycie zabezpieczonych, i w ten sposób przyczynił się do zwalczania na rynku krakowskim istniejącej stagnacji w dziedzinie przemysłu i handlu.

Ciesząc się zaufaniem miejscowej klienteli, Bank potrafił zgromadzić potrzebne środki obrotowe i dysponując niemi rozważnie i na zdrowych zasadach, usiłuje powrócić do norm kredytowych przedwojennych i przez płynność obrotów przeciwdziałać w zakresie swych środków skutkom wywołanym niełataczną ilością znaków obiegowych w kraju.

Obecny Zarząd Oddziału stanowią: Dyr. p. Edmund Kazimirski i Wice-dyr. p. Stanisław Bahr. Gabinet Dyrektora będzie ulokowany na pierwszym piętrze, tel. Nr. 1247. Gabinet zaś Wice-dyrektora na parterze, tel. Nr. 3209.

Polski Bank Handlowy T. A. w Poznaniu.

Instytucja ta, założona już w roku 1872, rozwija szeroką działalność na terenie całej Rzeczypospolitej Polskiej.

Do roku 1921 terenem działalności tego Banku było całe Poznańskie, Pomorze i Górny Śląsk, nie wyłączając części niemieckiej wraz z Bytomiem. Dnia 1-go kwietnia 1921 Bank Handlowy T. A. w Poznaniu nabył instytucję finansową pod nazwą „Bank Ku piecstwa Polskiego”, przez co działalność swą rozszerzył na teren Małopolski i byłe Królestwo Polskie. Walne Zgromadzenie Banku Handlowego, które

odbyło się 6-go maja br. przewalutowało kapitał akcyjny na zł 5,000,000, dotując równocześnie fundusz rezerwowy sumą zł 1,519,567.

W dyskusji uznano jednogłośnie, że w bilansie nie wyczerpano całej przez takse Komisji Wojewódzkich ustalonej wartości nieruchomości i że także przy innych szacunkach pozycji bilansowych postąpiono bardzo ostrożnie, zapewniając przez to akcjonariuszom dostateczne zabezpieczenie przeciwko trudnościom, jakie nieukończony jeszcze kryzys gospodarczy wyłonić mógłby w przyszłości.

Równocześnie na temże posiedzeniu została wybrana Rada Nadzorcza, w której skład weszli:

Dr Stanisław Bienkowski, inżynier Lwów.
Ludwik Cichowicz, adwokat i notariusz Poznań.
Tadeusz Czajka, nadradca górniczy, Tarnowskie Góry.

Antoni Doeman, Prezes Polskiej Dyrekcji Ubezpieczeń Wzajemnych, Warszawa.

Ernest Gerlach, pełnomocnik generalny, Świerklańiec, p. Tarnowskie Góry.

Ks. proboszcz Stanisław Gładysz, Komorniki.
Bruno Gruszka, poseł na Sejm, Warszawa.
Dr Kazimierz Hącia, b. dyrektor generalny, Poznań.

Edouard Huysmans, adwokat i członek Rady Nadzorczej Credit Foncier d'Extreme Orient, Bruksela.
Czesław Mączyński, poseł na Sejm, Lwów.
Edward Mazurkiewicz, prezes Związku Towarzystw Kupieckich.

Jarosław Leitgeber, księgarz, Poznań.
Franciszek Pułaski, b. minister, Warszawa.
J. H. F. Richard, przemysłowiec, Bruksela.
Kazimierz Różycki, właśc. ziemski, Świecie.
Karol Rzepecki, poseł na Sejm, Poznań.
Bernard Sypniewski, właśc. ziemski, Skorańszewice.
Frans Thys, adwokat, Bruksela.

Do Rady wszedł również dotychczasowy generalny dyrektor p. dr Kazimierz Hącia, który otrzymał ze strony Walnego Zgromadzenia za dotychczasową nader owocną pracę nad podniesieniem instytucji gorącą podziękę i pełne uznanie.

Oddziałem Krakowskim, jakoteż całym okręgiem zachodnio-małopolskim kieruje od roku 1921 p. dyrektor I. E. Modrzycki.

Na czele instytucji Centralnej w Poznaniu stoją pp. dr Roman Ziobek, Zygmunt Kozierowski, Seweryn Krzyżaniak i Feliks Siedlewski w Warszawie.

Centralna Kasa Spółek rolniczych.

Centralna Kasa Sp. Rol. założona i prowadzona przez długie lata pod kierownictwem śp. dr. F. Stefczyka znanego w roku ubiegłym, jednoczy szereg spółdzielni rolniczych zespolonych w pracy nad podniesieniem polskiego rolnictwa.

Rok ubiegły, chociaż ciężki z powodu sanacji skarbu polskiego i braku gotówki nie wstrzymał rozwoju lecz mimo trudności w tym właśnie roku zrobiono duży krok naprzód i zwiększono fundusze tej instytucji wielokrotnie, zyskano na przyroście członków.

Prócz tego Centr. Kasa Sp. Rolniczych otworzyła oddział w Wilnie co znowu przyczyni się do przyjęcia szeregu nowych instytucji spółdzielczo-rolniczych jako członków i wzmocze obrót i umocni tak pożyteczną dla kraju instytucję.

Ilość członków tej instytucji wynosi obecnie bardzo polkązną liczbę bo 1653 spółdzielni zrzeszonych.

Poświęcamy tylko krótką wzmiankę o działalności tej instytucji, ponieważ jest ona rolnikom i spółdzielniom znana, a wyliczyć wszystkie cyfry, podkreślić wykonane prace i znaczenie jej, wymagałoby całego szeregu artykułów.

Giełda.

Kraków, 29 maja.

Na giełdzie efektów tendencja utrzymana z wyjątkiem słabszego Zielenińskiego i Górki. Ogółem ruch słaby. Zaangażowanie małe.

Waluty i dewizy bez zmiany, ruch martwy.

Na pogiełdzie tendencja słabsza, ruch słaby.

KRAKOWSKA GIEŁDA PIENIĘŻNA.	
Praga (czek) 1544.	
Akcje. (Cyfry w złotych).	W transakcji:
Bank Przemysłowy	0.27
Bank Hipoteczny	0.48—0.50
Zieleniński	10.10
H. Cegielski Poznań	20.50
Trzebinia żelazo	0.35
Parowoz	0.58
Górka	12.10—11.75
Siensza	2.60
Tepege	1.10
Trzebinia tuszeze	7.00
Krakus	0.60—0.61

AKCJE NA POGIEŁDZIE.

Jaworzno drobne 10; Lokomotywy 59—57.

GIEŁDA WARSZAWSKA.

Akcje: Bank Handlowy 5.05; Bank Związku Spółek Rolniczych 7.50; Parowoz 0.55; Starachowice 1.90; Zieleniński 10.15; Zyrrardów 8.00; Haberbusch 5.75; Nobel 1.80; Ursus 1.15; Chodorów 3.50; H. Cegielski Poznań 0.40; Spirytus 2.20; Nafta Polska 0.30.

Redaktor naczelny i wydawca:

ALEKSANDER BŁAŻEJOWSKI

Rękopisów niezamówionych redakcja nie zwraca

2656

Oszczędzajcie

Z drobnych oszczędności powstaje kapitał zapewniający dobrobyt.
Każdy jest w możności chociaż małą sumę odłożyć.
Pamiętajcie, że oszczędzając bogaciecie nie tylko siebie ale i państwo.

BANK HANDLOWY W WARSZAWIE

Rok założ. 1870.

ODDZIAŁ W KRAKOWIE

Rok założ. 1870.

podaje do wiadomości, że z dniem 1-go czerwca b.r. będzie sprawował swe czynności już w nowym lokalu przy ulicy Mikołajskiej L. 6.

2658

Polski Bank Przemysłowy S. A. Oddział Kraków

ZAKŁAD CENTRALNY WE LWOWIE.

ODDZIAŁY: Drohobycz, Gdańsk, Krasno, Łódź, Rzeszów, Sosnowiec, Warszawa. — EKSPozyTURY: Borysław, Dąbrowa górnicza, Jasło, Stryj, Sanok.

KAPITAŁ AKCYJNY: zł. 6.000.000. — FUNDUSZ REZERWOWY: zł. 648.445.43

przyjmuje lokaty na książeczki wkładkowe i rachunki bieżące w walucie krajowej i zagranicznej, skutecznie przekazy, akredytywy, skutecznie wszelkie zlecenia giełdowe na najkorzystniejszych warunkach.

Telefon Dyrekcji: 2377. — Telefon Biur banku: 4314, 4517, 4518, 4519, 4520.

ODDZIAŁ MIEJSKI PRZY ULICY SZEWSKIEJ L. 1. — TELEFON: 92.

2654

Kasa Oszczędności Miasta Krakowa

Rok założenia 1866.

UL. SZPITALNA 15.

Rok założenia 1866.

przyjmuje wkładki na książeczki oszczędnościowe w złotych iu dolarach, płatne na okaziciela lub zastrzeżone na hasło, względnie do wypłaty oznaczonym osobom. — Podatek rentowy oraz należitości stem lowe ponosi Kasa Oszczędności. — Książeczki wkładowe Kasy Oszczędności posiadają bezpieczeństwo pupilarne. — Telefony Nra 356 i 2065. 2679

z Kasą Oszczędności miasta Krakowa połączony jest

ZAKŁAD POŻYCZKOWY NA ZASTAWY UCHOME.

Bank Związku Spółek Zarobkowych

ODDZIAŁ KRAKOWSKI w Krakowie, Rynek Główny 19.

Telefon Dyrekcji 3349, 4285.

Telefon Biura 1530.

Instytucja Centralna w Poznaniu.

Kapitał zakładowy i rezerwowy przeszło zł. 22.000.000

ODDZIAŁY W KRAJU: Bydgoszcz—Grudziądz—Katowice—Kielce—Lublin—Łódź—Lwów — Piotrków — Poznań — Radom — Sosnowiec — Toruń — Warszawa — Wilno i Zbąszyń.

ODDZIAŁY ZAGRANICZNE: Gdańsk — Paryż i Nowy York.

Załatwiamy wszelkie transakcje bankowe. — Wkłady i rachunki bieżące w złotych i obcych walutach oprocentowujemy pod najkorzystniejszymi warunkami. — Polecamy nasz kantor do zakupna dewiz, walut i przekazów zagranicznych. 2565

Godziny kasowe od godziny 8'30 rano do godziny 2'30 popołudnia.

POWSZECHNY BANK ZWIĄZKOWY

W POLSCE S. A.

Zakład Główny: **Kraków, Rynek 44.** Tel. 1025, 1581, 1580.

Przyjmuje wkłady na książeczki wkładowe w złotych i walutach zagranicznych oprocentowując je pod najkorzystniejszymi warunkami, płatne za okazaniem. — Załatwia wszelkie czynności wchodzące w zakres bankowości. 2566

GDZIE MOŻNA SKŁADAĆ OSZCZĘDNOŚCI?

POLSKI BANK HANDLOWY TOW. AKC. W POZNANIU

Oddział w Krakowie, ul. Florjańska 55 (obok bramy Florjańskiej) — Telefony: 453, 429, 2113.

Istnieje 52 lat. Posiada 28 filij, około 100 korespondentów w kraju i zagranicą

KAPITAŁ AKCYJNY I REZERWOWY POKAD ZŁOTYCH 6,500.000.

Przyjmuje wkłady na książeczki i rachunki bieżące, załatwia inkasa i winkulacje krajowe i zagraniczne, składa wadja i kaucje, oraz przeprowadza wszelkie transakcje bankowe. — Klientom swoim udziela wszelkich informacji i wywiadów bezpłatnie. 2655

Akcyjny BANK HIPOTECZNY w Krakowie

Dział zastawniczy udziela pożyczki na złoto, srebro i szlachetne kamienie.

Składy towarowe przy ulicy Zacisze.

Składy drzewa i węgla przy ulicy Warszawskiej.

Sprzedaż detaliczna i wagonami.

2553

Bank Ziemski dla Kresów

TOWARZYSTWO AKCYJNE

2680

w Krakowie — ulica Andrzeja Potockiego L. 3.

załatwia wszelkie czynności bankowe oraz przeprowadza parcelacje majątków ziemskich.

Bank Małopolski S. A.

Zakład Centralny w Krakowie

ZAŁOŻONY W R. 1869

Tel. 9, 425, 427, 428, 2070 — Adres telegraficzny „Empolbank“.

ODDZIAŁY:

2657

Warszawa, ul. Marszałkowska 154 — Bielsko, Jasło, Lwów, Łódź, Rzeszów
Stanisławów, Tarnów, Zakopane. — Oddział miejski: Kraków-Podgórze.

CENTRALNA

KASA SPÓŁEK ROLNICZYCH

BANK DEWIZOWY

ODDZIAŁY:

WARSZAWA

ul. Mazowiecka 9

KRAKÓW

ul. św. Anny 1

LWÓW

ul. Mickiewicza 3

WILNO

ul. Jagiellońska 3

2652

jest CENTRALNYM BANKIEM — na zasadach spółdzielczości opartym — dla spółdzielni rolniczych.

Złatwia wszelkie operacje w zakres bankowości wchodzące.

Przyjmuje lokaty na rachunki bieżące (czekowe) i książeczki wkładkowe, zarówno od spółdzielni, jak i osób prywatnych za oprocentowaniem według umowy od 12—16 procent w stosunku rocznym.

Poszukujący posad

ZARZĄDCA dóbr, inwalida wojenny, lat 35, z ukończoną szkołą średnią rolniczą w Bydgoszczy, poszukuje posady. Posiada kilkunastoletnią praktykę. Łaskawe zgłoszenia: Józef Wyszkowski, Dziuryn, koło Czortkowa. 2659

MŁODA, inteligentna pani szuka posady kasjerki lub ekspedjentki do magazynu. Zgłoszenia do Adm. „Gońca Krak.“ pod „Energiczna“. 2676

INTELG. PANNA z 4 klas. gimnazjum, poszukuje posady do dzieci z pomocą w gospodarstwie. Zgłoszenia pisemne do Adm. „Gońca Krak.“ pod „Zofja“. 2675

BUCHALTER bilansista, znajomość języków i pisanie na maszynie, poszukuje pracy w godzinach popołudniowych. Zgłoszenia pisemne do Adm. „Gońca Krak.“ pod „Buchalter“. 2672

Mieszkania i lokale

POKÓJ z przedp., kuchnia, łazienka, z elektr. oświetleniem, w śródmieściu jest do odstąpienia razem z meblami. Zgłoszenia tylko pisemne do Adm. „Gońca Krak.“ pod „Przystępne warunki“. 2668

SŁONECZNEGO, osobnego pokoju bez mebli, przy rodzinie, ew. z utrzymaniem, poszukuje na dobrych warunkach samotnik. Zgłoszenia nadsyłać do Adm. „Gońca Krak.“, ul. Kopernika 8. 2667

MŁODE, spokojne, bezdzietne małżeństwo poszukuje od zaraz ewentualnie później 1 pokoju umeblowanego lub bez mebli. Zgłoszenia nadsyłać do Adm. „Gońca Krak.“ pod „Obustronne porozumienie“. 2633

POKOJU kawalerskiego z osobnym wejściem, z komfortem i elektryką poszukuje młode małżeństwo. Zgłoszenia pisemne do Adm. „Gońca Krak.“ pod „Na kilka miesięcy“. 2645

POSZUKUJE się lokalu na biuro, może być z całkowitą urzędniczą, w śródmieściu. Oferty pisemne do Administracji „Gońca Krak.“ pod „Lokal“. 2638

Sprzedaż i kupno

LISA białego prawobieżnego kupię zaraz. Oferty do Adm. „Gońca Krak.“ pod „Biały lis“. 2664

KUPIĘ dom z ogrodem w miejscowości zdrowotnej. Zgłoszenia pisemne do Adm. „Gońca Krak.“ pod „Górkowa“. 2669

FORTEPIAN krótki czarny do nauki, za 800 zł do sprzedania. Grodzka 2, III p., oficyna na prawo. 2649

DO SPRZEDANIA okazują obrazki wybitnych artystów polskich. Zgłoszenia pisemne do Adm. „Gońca Krak.“ pod „Okazja“. 2633

Wolne posady

NA WIEŚ do zarządu poszukuje intelig. pani, znającej doskonale gospodarstwo wiejskie i miejskie. Oferty do Adm. „Gońca Krak.“ pod „A. Z.“. 2668

FRANCUZA lub francuski poszukuje na wyjazd 2-miesięczny. Warunki według umowy. Zgłoszenia pisemne do Adm. „Gońca Krak.“ pod „Rodowity Francuz“. 2677

Rozmaite

WIOSNA — Sambor. — Czekam odpowiedzi niecierpliwie. 2666

OSTRZEŻENIE. Unieważniam paszport, wystawiony przez Dyрекcję policji w Krakowie na nazwisko Bernarda Vonzimmer, jakoteż świadectwo przynależności na toż samo nazwisko i weksel blanko z podpisem Jan Lubelski, zagubiony z portfelem dnia 22 maja br. Bernard Vonzimmer. 2660

DO WYDZIERZAWIENIA ogród owocowy w pobliżu Krakowa. Oferty pisemne do Adm. „Gońca Krak.“ pod „Owoce“. 2667

PRZYJĘMIE bieliznę damską wykwinaną do szycia wraz z endlow. i haftem. Proszę podać adres do Adm. „Gońca Krak.“ pod „Bardzo tanio“. 2674

PRZYSTĄPIE jako spółnik z kapitałem 5 tysięcy zł do interesu solidnego. Zgłoszenia pisemne do Adm. „Gońca Krak.“ pod „5“. 2670

PODAM sposób odzwyczajania się od palenia tytoniu drogą pewną i niezawodną, nie stopniowo, ale od razu i całkowicie. Za przesłaniem przekazem 2 zł. Z. Sienowicz, p. Glińsko, Małopolska. 2651

MASŁO DESEROWE, najlepszej jakości, w cegiełkach, a jedna czwarta kg, wysyła stałe i na pojedyncze zamówienia Mleczarnia Jana Kędziora w Bortocinie. 2623

MASZyny do szycia bębnowe krawieckie, szewskie, rękawicznice, kuśnierskie, dziurkarki, bielizniane, 100 złotych ręczne, 130 nożne, wysyłamy po wpłaceniu 30 proc. zadatku. Cenniki bezpłatnie. Warszawa, Nowy Świat 54, Setril. 2521

WÓZKI dziecięce odnawia precyzyjnie, gumy zakłada na poczekaniu. Kółka sprzedaje na sztuki: Piechowicz, Mikołajska 7. 2559

SAMOTNA osoba z pięknym polskim szlacheckim nazwiskiem, zaadoptuje zdrowe dziecko. Warunki przesłać do Adm. „Gońca Krak.“ pod „Nazwisko“. 673

Matrymonialne.

MŁODA WDOWA, posiadająca ładnie umeblowane 3-pokojowe mieszkanie, pragnie poznać mężczyznę do lat 35, który zaopiekuje się nią. Cel matrymonialny. Zgłoszenia pisemne do Adm. „Gońca Krak.“ pod „Solidny“. 2671

NAUCZYCIELKA, lat 26, szatynka, z wyprawą i małą gotówką wyjechała zamąż za mężczyznę do lat 40 na odpowiednim stanowisku. Oferty do Adm. „Gońca Krakowskiego“ pod „Przyszłość“. 2662

KAWALER, lat 34, przystojny, właściciel młyną benzyn. i folwarczku, pragnie poznać szatynkę do lat 28, muzykalną, intelig., z dobrej rodziny, w celu matrymonialnym. Pośrednictwo mile widziane. Zgłoszenia pisemne z fotografią do Adm. „Gońca Krak.“ pod „Władysław“. 2665

„BACZNOŚĆ“!!

Na zbliżający się sezon poleca po cenach konkurencyjnych dla P.T. Kupców, Kółek rolniczych, drogueryj talerzyki na muchy, oryg. Mucki zielone 1000 sztuk 60 zł. — Tanatol trucizna na szwaby, Orwin trucizna na szczury, Mogil trucizna na pluskwy — niezawodne środki — Krem i woda czeremchowa, Vamos niezrównany środek przeciw piegom, plamom i opaleniznie, Mydła czeremchowe. Znakomite mydła toaletowe 1kg. zł. 3.50. Poczłówką franko zł. 20. Za nadesłaniem gotówki wysyła odwrotnie.

Wojciech Lazarowicz
Kraków, Garbarska 4
2619 Dom handlowy.

MASZyny do szycia znane gwarantowane „Kaspryckiego“ hurtowo-detalicznie poleca skład fabryczny „The Kasprycki Company“ w Warszawie, Marszałkowska 153, tel. 104-51. Dogodne spłaty ratami. Prowincja może zamawiać listownie w Warszawie. Aparat do haftu bezpłatnie. Konkurencyjne maszyny 85 zł. Oddziały: Częstochowa, Aleja 43, Kielce, Sienkiewicza 31, Lublin, Szpitalna 17. 2626

Czytajcie
rozpowszechniajcie

Gońca
Krakowskiego

Prezisyony naszych Czytelników by popierali
Tymy ogłaszające się w Gońcu